

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . . 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szorokszőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A grófok összefogtak.

A történelem feljegyezte a nagy római birodalom bukása előtti időkből a züllött erkölcsű, de még inkább becsapott Róma egyik ostorozójának, a nagy Catonak mondását, hogy csodálkozik ő azon, hogy nem nevet az egyik római jó pap a másikkal szemébe, mikor egymással találkoznak. Nem kevésbé csodálkozunk mi is, hogy nem nevet a Tisza István a Héderváry szemébe, mikor egymással találkoznak, sőt összeülnek, tanácskozni arról, hogyan mentse ők meg a hazát az Apponyi kitalálta rezolúcióval. Abból a nagy garral megindított hadjáratból, melylyel a jeles urak a rezolúció kérdését az ország ügyévé akarták felavatni, azt kellene hinnünk, hogy a munkapárt kuruc grójtjai nem kevésbé áztatják az ország népét, mint magukat, azt kellene hinnünk, hogy nemcsak másokkal, de már magukkal is elhitették, hogy az országot megmentik a rezolúcióval s még inkább, hogy megmentik vele magukat az általános választójogtól; ezt kellene hinnünk, ha nem ismernők már e nagyszerű

játékot a történelem rendjéből, ha nem látnók a műkuruokban a Cato haruspexeit.

A régi római haruspexek, kik a madarak beleiből, repüléséből jósoltak s irányították az állam életének folyását kényük-kedvük s mindenestre érdekük szerint, bizonyára nem kevesebb önérettel állottak koruk ítélőszéke előtt. S miként akkor is voltak, kik jóhiszeműleg bár, de hozzájárultak egy egész világ megcsalásához épügy, mint azok, kik ezt tudatosan tették, ma is jó és rosszhiszemű lovagjai a népámitásnak, igyekeznek maguk felé hajlítani a közvéleményt, a rezolúciót, mely a kormányának privát ügye egy párttal szemben, felfújni az egész országot, a nemzet egyeteme ügyévé.

A Tisza Istvánok állottak talpra megint s egy új nemzeti ellenállást hirdetének mindenkivel szemben, kinek nem kell rezolúció, akinek nem kell a Khuen-Héderváry miniszterelnöksége, mely alatt Tisza István továbbá uralkodása is értendő. Sajnos azonban az egész ellenállási manőver nem igen akar sikerülni. A törvényhatóságok ugyan egymás után — bár igen óvatos és kiutat feltétlenül hagyó

— határozatokat hoznak Tiszáék kívánóságára a munkapárt álláspontja mellett, de ki nem veszi ebből észre a kénytelen-kelletlenséget, ki nem látja az egész immel-ámmal való puffogás határozatlanságát és értéktelenségét? Hol van ettől az ellenállás, sőt hol van ettől még csak az elvek melletti szilárd megállás is, amely mindenképen szép és felemelő meg azok szemében is, akik talán egyet nem értenek vele? Amikor Tisza István a miniszterelnök lemondásakor összeült munkapárti értekezleten emlékezetes rezolúció melletti határozatát előterjesztette, micsoda önérettel és micsoda reményteljesen tette! Azt hitte, hogy most már nemcsak fenn, de lenn is egyszerre mindenképen meghajolnak előtte, hogy a diadalmasan előnyomuló általános választójogot hosszú időre visszaszorította, mert lehetetlenné tesznek mindenképen, ki nélküle, vagy pláne ellene jönne. A megváltást látta valósággal a nemzet becsületbeli ügyévé felfújt rezolúcióban!

De hát én istenem, olyan lassu a megváltás munkája, az ember beleöszül, mégsem készül el vele. Tisza István nagy munkájában vitte már annyira, hogy le-

TÁRCA.

„Ne bántsuk egymást!”

— Igaz történet az okkupáció idejéből. —

— Jobb kit Isten segít. — Mondtam bucsuzóra a doktornak s az összekötő zsinagnél fogva nyakamba vettem a két vánkost; egyik elül lógott, a másik a hátamra simult. Megindultam a lejtőn, talán a sírom felé. Az éjszaka sötét volt és csillagtalán, hogy még a fehér köveket sem lehetett látni öt lépérről.

Lassan beleereszkedtem a vízbe, hanyatt feküdtem a vizen s leusztam jó messzire, ahol az őrség már nem vehetett észre a fekete éjszakában.

Mikor a víz jól levitt már, egy alkalmas helyen megkaptam a partot, megfogózkodtam, kicsavartam a tömlők száját, behelyeztem a csöveket s az én tömlőmből kezdett belopózni a víz minden bugyborékolás nélkül. Mikor elültek, rájuk esavartam a dugót, elrugtam magamtól a partot s átszegtam a magunk felé, magam után vontatva a tömlőket. Csak találomra történt kiszállásom, de oly szerencsésen, hogy a menetelés parton könnyű volt felmásznom, csak a legfelső ormója volt szakadékos. De az a kis idő, mely alatt felkapaszkodtam, egész itéletnap volt nekem, mert minden pillanatban várhattam a dördülést. Izgatottan tapogatóztam a part szélén, amibe

megfogózkodtam s egy kőr akadt a kezembe. Kisegítet; nem szakadt a kezembe, az Isten áldja meg. Kiugrottam s megrissülve ügettem a hegynek, nehéz terhemmel.

A doktort ott találtam a bodzafa alatt. Aludt, egy kősziklára hajva nem a fejét, hanem a derekát. Mert ha gyöttrődik az ember, nagyobb gyöttrődést keres és abban talál nyihületet a kisebb ellen.

— Most már a parancsnokhoz az egyiket! — Mondtam neki, mikor lesegítette a terhemet.

— Ugyis hiába vinném; nem iszik, míg valamennyi nem kop. Kiűritjük a lajtba s egyszerre osztjuk el.

Még négyet fordultam azon az éjszakán; kevesebb félelemmel, utoljára szinte vígan, de mindig ugyanazon elővigyázattal, Gyorsabban is jártak a fordulóm, mert a doktor már a félúton várt reám s megfelezte a terhemet. A kikapaszkodásnál mindig ott volt az én ismerős kőröm és kisegített. Az Isten áldja meg.

Hajnalott már, mikor az utolsó forduló tette. Nem is várt tovább a doktor, hanem hóna alá kapta az egyik dudát és szaladt vele a parancsnokhoz, aki akkor is félrebeszél s szidta valamennyi haramia Hufeland van a világon, aki kilopja az ember feje alól a vánkost.

— Igyál öreg; nézd, itt a Duna! Ezt aztán földhöz ne vagd, mert egy sem török el.

A parancsnok rámeresztette szemét, aztán fölkelt, megtapogatta a tömlőt s mikor

meggyőződött róla, hogy nem álom, sőt egy egész hordó vizünk van: felkötötte a kardját, összeharagoltatta a legénységet, sorba állította s parancsolta a doktornak, hogy ossza poharanként. A doktor két öblös poharat vett a kezébe s úgy osztotta az elléptető legénységnek. Utolsónak maradtak a tiszték. Legutolsónak a parancsnok.

Reszketett a keze, mikor átvette a poharat. — Igazi életmentés! — mondá, — Dícsőség legyen Istennek.

Jól mondta, mert az volt. — Megváltás. Váltás pohara. — Megváltott bennünket a gyehennától.

Ujra katonák lettünk, akik imént még fenevadak és földi giliszták voltunk. Volt vizünk, ha nem is fürdésre, de elégséggel.

Én egész nap pihentem, mielőtt az egész század tüntetve ostromolta a folyót, azért is, hogy nyugalmunk gyanút ne keltsen az ellenében és azért is, hogy kifárasssa s ne legyen kedve éjszaka éberkedni, mikor én újra leszállok.

Mert újra leszállottam, még pedig korábban mint tegnap: egygyel többet is fordultam, mivel segítségem is akadt, ki jól előmbre jött, átvette terhemet és a lajtát is lejjebb gördítették.

Akkor sem történt semmi bajom. Csak a második fordulónál akadt egy kis sorom, hogy majd ott hagytam a fogam.

Mikor a bosnyákok lejárójához érve, a szokott víz alá buktam, fejem egyszerre egy

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása fogantatba vétetett!

kötötte végérvényesen a pártot a rezolúció mellé, Khuen mellé, de csak úgy, hogy Khuen után Khuen jön. Jött volna is szegény, elhíhetjük, mindent megmozgatott, hogy jöjjön, rezolúcióval, vagy anélkül, csak jöjjön, még egyszer! Jött is egy kicsit, de ahogy jött, úgy ment is, mert Tisza nem enged, mert Tisza a talpára állott, neki a rezolúció kell. Az embernek szinte kedve volna azt mondani, hogy lám Tisza István se mindig Bécs-párti, ha egyszer megembereli magát, kitarthat elvei mellett és nem enged a magáéból. De ez csak a látszat. A valóság az, hogy szívesen engedne ő a 48-ból, sőt a török, kit megfogván, vitte az egész társaságot vitte magával, szintén szívesen bocsátaná már őket, de egy baj van. Ha Khuen ugyanis elsimíthatná a rezolúció körül támadt ügyet, még mindig szemben találna magával Justh Gyulát és pártját, neki tehát nemcsak a rezolúciót kellene hoznia, hanem elsősorban az általános választójogot a válság megszüntetésére. Ezt látják Tiszák és ezt a kibontakozási módot akarják megakadályozni. Egy vabankpolitikát folytatnak, mindent egy kockára téve. A királyi azt akarják elhíhetni, hogy ha ők talpukra állnak, nélkülük nincs kibontakozás, ami annyit is jelent, hogy amit ők akarnak, az lesz ebben az országban, de ha egyszer ők valamit — például becsületes választójogot — nem akarnak, nincs az az ausztriai császár, aki ezt megcsinálja. Jóelőre vétót kiáltanak az uralkodó felé s most mindent attól tesznek függővé, hogy hisznek-e az ő kurucságukban, magyarul: ismerik-e fönn őket eléggé jól, vagy nem?!

Mi mindenesetre ismerjük már ezeket az urakat s nyugodt lélekkel mondhatjuk: ennek a vabank politikának előbb vet véget a nemzet, mint ők felébrednek kuruc álmaikból. (S. H.)

kemény tárgyba ütődött, másik mozdulattal lábaim keveredtek valamibe. Már elfogyott a lélegzetem, föl kellett magamat vetni a rossz uszók szokása szerint, nagyot vetettem magamon, akkor vettem észre, hogy az akadály megmozdul velem s engem gyorsan ragad ki a part felé. Merítőháló volt, amelyet nyelénél fogva most sebesen rántott ki egy óriás bosnyák s én ott vonaglottam előtte félig vízben a gerincfák szövevényei között. Egyik kezével torkon kapott, a másikkal kötelemet kapkodta be, melyen a tömlőim usztak utánam.

Tudtam, hogy életem van kockán; derékon kaptam a bosnyákokat. De a legényembernek csak a szája nagy, legfeljebb a bátorsága; ereje semmi egy férfihoz képest. Az ölélésemre meg sem mozdult. Különbösen is a vízben álltam, így alig értem a derekáig, csak az ujjai mozdultak egyet a torkomon, hogy tele lett a fejem vérrrel. Azután megcsóválta, megrázott, mintha földhöz akart volna esapni... de egyszerre tágitott az ujjain, mire én is felnyitottam szememet. Szemem közé nézett egy pillanatig, azután halk, szomorú hangon szólt!

— Odlati, odlati brate! Ne dirajmo jedan drugog! Voda je bog dao!

Kezemet adta a tömlőkötelet s belelőkött a vízbe; én csak onnan szálltam vissza halkan rebegve: „Hvala ti brate.“ (Köszönöm barátom.) Ennyit tanultam a Gyuritól. Jó, ha az ember köszönni tud kinek-kinek a maga nyelvén. A jó óriás felbátorított, ezuttal nem is usztam lejjebb, hanem átszögtem egyenesen a magunk lejárójának, onnét még egyszer visszaszuttogtam: „Hvala ti brate.“

Színészet.

Külföldi színpadokon nagy sikert aratott vaudeville operette, „*Berkovits és Társa*“ magyar címmel, Kövessy Albert fordításában, az összes magyar színpadokat megelőzőleg került csütörök színe az uvidéki közönség előtt. Előreláthatólag még találkozni fogunk ezzel a kitűnő darabbal valamelyik fővárosi színpadon és csak dicsérni tudjuk kedves igazgatónk Kövessy Albert fáradozását, amikor nem pazarolta haszontalan célokra írói tudását. A kitűnő szövegből mindenütt előcsillan Kövessynek bájos humora és elárulja, hogy mestere ért a közönség nyelvén és annak szája ize szerint tud nevetetni és a poétikus helyeken rikatni is. Nagy segítő társa ez a zenének, amelynek finomsága és dallamossága páratlan helyen áll. Minden egyes száma Reimann finom izlésére vall, annyira tudja a nézőt hozni, hogy kész lenne a színészrel együtt énekelni.

A szereplők nagy ambícióval játszották a darabot, tudatában annak, hogy igyekezetük nem hiába való munka. *Kállay Jolán*, Berkovicsné szerepét kiváló művészettel kreálta; csupa élet és szív volt.

Énekszámait csodás n adta elő, a közönség nem győzött eléggé gyönyörködni szép hangjában és ismételni számait. A második felvonásban mint „szobacica“ elragadóan kedves volt. *Kövessy Mancika*, nagyon fess mint kadet, szépen énekelt és táncolt. *Révesz Ilona* és *Sebestyén Irma* szintén kitűnőek, nemkülönbön *Perényi Sári* Zsófi szerepében általános feltűnést keltett eleven temperamentumával. Kis szerep jutott *Füzess Annának*, de annál kedvesebb volt benne.

A férfiak közül *Pataki Ferenc* a címszerepben excellált. Kitűnő komikusunk

A többi fordulónál sem történt semmi bajom. Egészen nekibátorodtam. Alig bírtam megállni, hogy hangosan ne kiáltozzam: „Ne dirajmo jedan drugog.“ De meg kellett elégednem azzal, hogy a partokat simogassam uszás közben s azoknak suttozjam: „Ne dirajmo jedan drugog.“ Igazán abban az egyben minden bosnyákokat megszerettem. Ki is tört belőlem, mert mikor utoljára kapaszkodtam föl, megcsókoltam a kórómat, azután felegyenesedtem s bekiáltottam a bosnyák rengetegbe: „Hvala ti brate.“ Meg is kaptam rá a feleletet, mert a következő perében egy lövés dördült el, utána másik, harmadik: de mind távolból és ártalom nélkül. Mikor elhangzottak, még egyszer átharsogtam: „Hvala ti brate! Ne dirajmo jedan drugog!“ Azután mentem tovább.

Estefelé ötödnapra megérkezett utánunk két század gyalogság és egy kompanya huszár. Gyuri kalauzolása mellett, aki, mint elbeszélte, jól evett-ivott a gyanutlan bosnyákok között s hajnalra megszökött tőlük. Csak éppen az utolsó őrszeméket kellett lelőnie, különben ő jutott volna zöld ágra.

Le is kapták a tiz körméről, vállra emelték a legények, úgy hurcolták meg a táborban. Hiába kapálódzott, hogy ne bántás a horgas-inát, még most is be van kötve sóskenyérrel, amit a bosnyákok rágesáltak rá. Meghordozták, mondom: engem pedig a parancsnok a legénység szemeláttára megölelt, amiért a légvankosát épségben vittem vissza.

Hát én ezt a médáliát a vizért kaptam, nem a vérért; mert én vért nem ontottam soha.

a kiruccanó férje sok kedéllyel ruházta fel. *Inke, Vákár, Forgách* és *Deésy* a kitűnő együttess szereplestükkel emelték. A gondos rendezés és a táncok összeállítás, a zenekar lelkiismeretes munkájával együtt elismerést érdemel. Mindezekből a darab őszinte sikerét állapíthatjuk meg.

Pénteken mérsékelt helyárok mellett és sajnos, üres ház előtt került színe az „*Ártatlan Zuzsi*“ c. szép zenéjű operette, Csodálatra méltó a közönség hidegsége, amikor ilyen jó darabot és kitűnő előadást figyelmen kívül hagyott. *Kállay Jolán* a szokott nagy művészettel játszotta a címszerepet. A kis számu közönség lelkesen tapsolta, *Sebestyén, Pataky, Vákár, Sugár* és *Forgács*al együtt.

HIREK.

A főispán kinevezései Matkovits Béla főispán Payerle Nándor titeli szolgabíró rendőr-főkapitányra és Dr. Jahn Róbert tanácsnokot főszámvevővé nevezte ki. A főkapitányi állás betöltése idegenből, városzerte nagy felháborodást szül; e kinevezés bővebb méltatását jövő számban.

Elöléptetés. Dr. Bertin Lajos kir. alügyész ügyésznek neveztetett ki.

Hoek János Ujvidéken. Hoek János orsz. képviselő, a kiváló szónok, egyházi és világi író e hó 27-én körünkbe érkezett, hogy a kinematográf színház számára írt darabjának — „Az Ur Jézus“ — szövegét személyesen olvassa fel. Ugy a darab, mint a telolvasó személye rendkívül nagyszámu közönséget vonzott az előadásra. Az Apolló szíuháznak fenállása óta még nem volt annyi közönsége mint e napon, mikor délután az összes tanuló ifjuság részére külön is 3 előadás tartatott; ezen Dzubay főgimn. tanár volt a felolvasó.

Katonai szemle. Vörös Tibor m. kir. honvédezedres, a szabadkai honvédezedres parancsnoka e héten Ujvidéken járt s a helybeli honvéd zászlóalját megvizsgálván, elismerését fejezte ki a tapasztaltak felett.

Papok husvétii sz-gyakorlatai. Az ujvidéki esperes kerület papsága e hó 28-án tartotta meg a husvétii szent gyakorlatokat s ugyanekkor végezték a teljes számban egybegyűltek esperes kerületi papok a gyónást és áldozást.

Iskolalátogatás. Faragó János kir. tanfelügyelő e héten Ujvidékre érkezett s a r. kath. elemi iskolákat két napon át látogatván, a tapasztalt eredmény felett teljes megelégedését nyilvánította.

Uj áll. hivatal. A kereskedelemügyi miniszter a vár. tanács m. évi július 5-i felterjesztése alapján, az abban foglalt indokok teljes méltánylása mellett, arról értesíti e város közönségét, hogy Ujvidéken a város területére, valamint Bács Bodrog vármegye hód-sági, kulai, óbecsei, palánkai, titeli, ujvidéki, és zsabylai járásainak területére is kiterjedő hatáskörrel új állami mértékhiitelesítő hivatal létesít, egyben utasította a m. kir. központi mértékügyi intézetet, hogy a szükséges helyiség biztosításáról, valamint a hivatal műszaki felszerelésének beszerzéséről is a egsürgösben gondoskodják. E min. rendelet végrehajtása mindenesetre újabb lendületet ad városunk fejlődésének, amiért elismerés illeti mindazon köröket, melyek a hivatal létesítését kieszközölték.

Eljegyzés. Dr. Handler Zsigmond ügyvéd jegyet váltott özv. Dr. Palmay Dezsőné kedves, szeretetreméltó leányával: Orszikével.

Az I. ujvidéki öngyűlés e hó 23-án tartotta meg Dr. Amon Pál esperes plébános védnök elnökelete alatt ez évi 45. rendes közgyűlést, mely tudomásul vette Plukovich Ferenc elnöknek az egylet egész évi működés-

sét felöllelő
pénztáros e
Matkovits
lasztotta, m
ujitást. El
Ferencné le
Teubner J.
titkár Dr.
mányi tag
Grossinger
tán Sándor
volt, ezenf
ma: 40. A
tári maradv
96 f. bevét
3,523 k. 48
13,028 k. 2

Az uj
tartotta 38.
lomal W
lasztmány u
egy nemes
f. adomány
humán elő
adomány ö
követőre a
kintéből!

Kösz
polgári leá
szönetet m
Etelka tan
ból az iske
felédhetlen
helyére ell

Kine
hallgató fo
ki és szola
kapitánysá

Any
tálnál e h
22, még p

Szob
bori Rákó
junius 9-
nöke, Vért
noch Ján
érek mel
meghívást
rendezend
megtartan
Dr. Márki

Egy
bajai pléb
bánya idei
kus neve

Kir
zentai üg
rők jártal
szoba abl
szekrényt
tartalmát
vényeket
hiszi, hog
törést egy
viszonyok

Kit
bodrog va
báró Ru
bácskai t
korona ju
riül elert
tetett tan
Boskó ó
Thuróczy
gorka esu
nek Béli
keszi, Ku
Béla derr
Miksa ki

Mé
német, ol
hó 3-7
bachban
lesz a m
jubilaris
melynek
vállalta:
Habsburg

sét felöllel jelentését, valamint jóváhagyta a pénztáros előterjesztését. A közgyűlés ezután Matkovits Béláné főispánét tb. elnökké választotta, majd megejtette a 3 évre szóló tisztújítást. Elnök újból egyhangulag Piukovich Ferencé lett, alelnökök Dr. Horváth Gézáné, Teubner Jánosné; pénztárnok Brunner Ede, titkár Dr. Piukovich Sándor. A régi választmányi tagok mellé újakul megválasztottak Grossinger Jánosné, Stoy Vilmosné, Dr. Zoltán Sándorné. Az egyletnek összesen 173 tagja volt, ezenfelül a tiszteletbeli kisasszonyok száma: 40. Az 1910 évi 12,358 k. 91 f., pénztári maradványhoz 1911. folyamán 4,302 k. 96 f. bevétel járult. Ezzel szemben a kiadások 3,523 k. 48 f. s így a pénztári maradvány 13,028 k. 39 f.

Az újvidéki munkásegylet e hó 24-én tartotta 38. évi rendes közgyűlését s ez alkalommal Wachtl Imre elnök és az eddigi választmány újból egyhangulag megválasztván, egy nemesen érző tiszteletbeli tag 45 k. 40 f. adományozott az egyletnek, mely kizárólag humán célokra fordítja pénzét. A nemeskeblű adomány önmagát dicseéri s vajha minél több követőre akadna - a humán célra való tekintetből!

Köszönetyilvánítás. Az újvidéki áll. polgári leányiskola tantestülete ez uton is köszönetet mond mindazoknak, akik Harrach Etelka tanárnő váratlan elhalálózása alkalmából az iskolát ért nagy gyászban osztozni és feledhetlen emlékü kaitársunkat utolsó pihenő helyére elkísérni szivesek voltak.

Kinevezés. Bodor Zoltán végzett joghallgató fogalmazó gyakornokká neveztetett ki és szolgálatára az újvidéki határrendőrkapitánysághoz osztálott be.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 22-29-ig bejelentett születések 22, még pedig 12 fiu, 10 leány; meghalt 17.

Szoborleleplezési ünnepély. A zombori Rikóczi-szobor ünnepélyes leleplezése f. június 9-re van kitűzve. A szoborbizottság elnöke, Vértési Károly ez ünnepélyre Dr. Csernoch János kálócsei érseket is meghívta. Az érsek melegen üdvözölt és tudatta, hogy a meghívást elfogadja s az ünnepély alkalmából rendezendő istentiszteletet személyesen fogja megtartani. Az ünnepi beszéd megtartására Dr. Márki Sándor egyetemi tanár kérést fel.

Egyházmegyei hír. Hingr Péter kunbajai plébános nyugalomba vonulván, a plébánia ideiglenes adminisztrátorává Raible Rókus neveztetett ki.

Kirabolt ügyvéd. Dr. Ludaics Vitomir zentai ügyvéd lakásán e hó 26-án éjjel betörők jártak. A Wertheimsekre nyert az utcai szoba ablakán lebozsátottak az utcára és a szekrényt szétszedve, annak 3200 kor. pénztartalmát elvitték, a többi értékpapírokat, részvényeket pedig otthagyták. A rendőrség azt hiszi, hogy fővárosi betörők követték el a betörést egy zentai társuk segítségével, aki a helyi viszonyokkal ismerős volt.

Kitüntetett bácskai tanítók. Bácsbodrog vármegye közigazgatási bizottsága a báró Rudiesféle alapítvány kamataiból 12 bácskai tanítónak adott egyenkint 200-200 korona jutalmat a magyar nyelv tanítása körüli elért eredményes fáradozásukért. A kitüntetett tanítók: Halász Mihály kulai, Poszits Boskó osztapári, Vlajkovits István regőcei, Thuróczy Erzsébet dunagósi, Viszits Orna-gorka esurogi, Brandt Antal őrszállási, Jelinek Béla dunabökönyi, Banyák Gizella bulkeszi, Knyazovits Margit pincédi, Lindauer Béla dernyei, Frazon F. bajmoki, Zimmermann Miksa kiskéri tanítók és tanítónők.

Méhészek vándorgyűlése. A magyar, német, olasz és osztrák méhészek augusztus hó 3-7. napjain a német csehországi Bodenburgban vándorgyűlésre gyűlnek össze. Ez lesz a méhészek ötvenedik vándorgyűlése és jubiláris alkalomból kiállítás rendeznek, melynek fővédnökségét egy illustris méhész vállalta: Károly Ferenc József főherceg, a Habsburgok trónjának leendő örököse.

A Magyar Gazdaszövetség nagygyűlése az idén a Balaton mentén, Siófokon fog lezajlani. A júniusi nagygyűlés előkészítő bizottságát most választották meg a következők személyében: Szécheny Viktor gróf fejérmegyei főispán, Óváry Ferenc dr. veszprémi orsz. képviselő, Hertelendy Ferenc, Hunkár Dénes főispánok és Kajdacsy Endre veszprémi főispáni titkár.

A legmagasabb arisztokracia körében az egyetlen akceptált és közbizalomnak örvendő arcszépítő és finomító a Földes-féle Margit-Krém és Margit-Szappan. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy sem ólmot, sem higanyt, sem másnemű káros anyagot nem tartalmaz. Kapható az egész világon, kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 kor. Postán küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Borkivitelünk emelkedése. Az áruforgalmi statisztika igen örömdetes adatokat közöl külföldi borkivitelünk mérlegének javulásáról. A múlt évben a Magyarországból hordóban kivitt must és bor mennyisége 1 396 697 métermázsá, ellenben a behozatal csak 215. 979 métermázsá volt. Az előző 1910 évi eredménnyel összehasonlítva, a múlt évben 294. 314 métermázsával többet vittünk ki és 136. 729 métermázsával kevesebbet hoztunk be, külföldi borkivitelünk mérlege tehát 431. 043 métermázsával javult. Általában borkivitelünk az 1904 ik év óta, mikor az olasz boroknak szerződésileg engedélyezett kedvezményes borváma megszűnt, fokozatos emelkedést mutat s az 1904 évi 780. 916 p-ról, évenként 30. 000 60 000 q-val növekedvén, az 1908-ik évben 978. 729 q-ra emelkedett. Az 1909 évben már 1. 219. 128 q., 1910-ben 1. 102. 383 q., 1911 - ben pedig 1. 396 697 q. bort és mustot vittünk ki. Az 1889 év óta, vagyis 23 év óta még sohasem volt olyan nagy kivitelünk, mint a múlt évben. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy a külföld bizalma egyre fokozódik a magyar borok iránt.

A Vasárnapi Újság március 31-iki száma feltűnő gazdag sorozatát adja a szebbnél-szebb aktuális képeknek. A Togethoff dreadnought csatahajó vízrebocsátása, Herczeg Ferenc új darabjának előadása, Vaszary János festményeinek kiállítása, a kisplasztikai kiállítás, a déli sark fölfedése, a kínai forradalom stb. adják a képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Széllösi Zsigmond novellája, Jászay Horváth Elemér verse és és Zempléni Árpád Garducci fordítása, Jansen Börge regénye. A színházi újdonságokról Alexander Bernát ír. Egyéb közlemények: Garay Akos rajzai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. - A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem utca 4 szám) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Minden munkaadó köteles a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az orsz. gazdasági munkás és cseléd segélypénztár javára a vár. pénztárba évenként előre 120 fillért befizetni. Ezen hozzájárulási díj a földmiv. miniszter rendelete alapján minden év április hó 1 én esedékes. Ha azonban a munkaadó cselédek személyében vagy létszámában, az általános összáírás foganatosítása után változás áll be, akkor a változás az új cseléd szolgálatba lépésétől számított 15 napon belül a vár. tanács adóügyi osztályánál szóval vagy írásban bejelentendő és a hozzájárulási díj ezen beje-

lentés alkalmával, (tehát április hó 1-e előtt is) azonnal befizetendő; cselédek személyében beállott változás esetében azonban a díj természetesen csak akkor fizetendő, ha a munkaadó a 120 fillért a szolgálatból eltávozott cseléd után azon évre még nem fizette be. Az orsz. gazdasági munkás és cselédsegélypénztár igazgatósága a törvényben baleset esetére biztosított segélyeket csak akkor köteles kiszolgáltatni, ha a balesetet szenvedett gazdasági cseléd a nevezett pénztárt megillető hozzájárulási díjak azon évi „A” mintájú bajstromába szabályszerűen felvett és ha utána a 120 filléres hozzájárulási díj, az esedékességkor vagy legalább 30 nappal a baleset előtt tényleg befizettetett.

Csak Mauthner magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 8-10

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Rohitsy

Tempel - forrás, Szénasavdús, diétetikus, üdítő asztali ital. - Bősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria - Legteljesebb gyógyforrás. - Indikáció: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdaganatnál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségekben, a légutak hurutos bántalmánál.

Donati - a maga nemében a legzárhatóbb tartalmú gyógyforrás legértékesebb hatással. Főképpen indikáció: idült bélhurtnál, obstrukciónál, epékben, elhízás hajlamánál, csúsznál és cukorbetegségben.

Legdusabb, természetes magnézium-gyantés források.

Nagybani raktár Magyarországra: Hofmann József Budapest, V. Báthory u. 8.

Közgazdaság.

Az Első magyar általános biztosító-társaságnak március 16 án volt a rendes közgyűlése gr. f. Csekonics Endre v. b. t. t. elnöklésével. Az igazgatósági jelentés, amelyet Ormody Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztett elő, mindenekeztől kegyelettel emlíkszik meg gróf Zichy Nándor igazgatósági tag és Szende Károly helyettes vezérigazgató haláláról. Ezután a jelentés a tartalékok gyarapodásáról számolt be a közgyűlésnek és konstatálja, hogy az alaptőke felemelése következtében az előbb 9 millió K összegű alaptőke 8 millió K-ra, a társasági nyereségtartalék ugyancsak 6 millió K-ról 8 millió K-ra, a jégbiztosítási külön tartalék 1 millió K-ról 2 millió K-ra emelkedett. A tűzbiztosítási díjtartalékok 11, 984. 764 K-ra egészítették ki, az tehát az évi tiszta díjbevétele 100 százaléka rug. A díjtartalék ily mérvű megszilárdítását a társaságon kívül az egész kontinensen még csak egyetlen egy német társaság tudta elérni. Mindehhez a tartaléktökéhez járul még a külön tartalék, amely a múlt évi emelésből és az alaptőke felemeléséből származó gyarapítás, nemkülönben a már javasolt további dotálás révén 11,549.086 K-ra emelkedik, így az minden emberileg számításba vehető kedvezőtlen eshetőségre is teljes biztonságot nyújt. Ami már most az egyes biz-

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, közsvényenél, cukorbetegségben, vörhenyenél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

tosítási ágakat illeti, a **tűzbiztosítási** díjbevétel az előző évi 21, 833. 329 K-val szemben 22, 877. 688 K-ra emelkedett.

A jégbiztosításnál a kedvezőbb kárviszonyok lehetővé tették, hogy ezt az üzletágat ezuttal 4,367.001 K díjbevétel mellett kielégítőbb eredménnyel zárják, mint 1910-ben, azaz az 1910 évben kimutatott 403.841 K veszteséggel szemben ezuttal 313.587 K nyereségről számolhattak be. A szállítmánybiztosítást hosszabb idő óta csak szűk keretekben folytatják.

A betörés ellen kötött biztosításban a díjtartalék legbősegebb gyarapítása mellett is számottevő nyereséget sikerült a társaságnak elérni. Az életbiztosításnak az utolsó 10 évben elért eredményei arról tesznek tanúságot, hogy a társaságnak folyton fokozódó gond és munka révén teljesen sikerült megvalósítani azt a célt, melyet az életbiztosítás hazánkban való terjesztése tekintetében maga elé tűzött. Különös elégtételül szolgál, hogy az 1911. évi 102 millió K összegű új szerződéseknek majdnem 9/10 része hazánkban kötött üzletekből származik. Az érvényben levő életbiztosítások állománya 39,033.917 K-val 549,275.412 K-ra, a rendelkezésre álló díjtartalékok pedig 11,716.554 K-val 151,183.576 K-ra emelkedtek s ezt az utolsó összeget túlnyomó részben puplárius magyar értékekben helyezték el. Az életbiztosítási osztályban a készpénzdíjbevétel az előző évben elért 24,257.244 K-ról 1911-ben 26,147,998 K-ra növekedett.

A nyugdíjalap, melynek növelésére különös figyelmét fordították, szintén állandóan gyarapodik és az előző évi 2, 972. 209 K-val szemben a matematikai mérlegben szereplő külön alap, valamint az alapkezelésből származó 500.000 K összeg, végül az ideiglenes gyarapítás hozzászámításával immár 3,690. 203 K-ra rug. A társaság félszázados működési évfordulója emlékeztetere alkotott 500.000 K összegű közfelület alapítványt még 1910. évben fel nem használt kamatjövendelméből megmaradt 10. 000 K-t a kecskeméti földrendés-károsultak segítésére adták.

Javasolja végül a jelentés, hogy a nyereségből az alapszabályok értelmében az életbiztosítottak nyereségy részül 673. 425 K-t, a külön tartalékokra 526. 788, az igazgatósági nyereség-osztalékokra 316. 072, a tisztviselői nyereség-osztalékokra 158. 036, a tisztviselői nyugdíjra 105. 357, a választmányi tisztviselői nyugdíjra 52. 678, közhasznú és jótékony célokra 26. 339 K-t fordítsanak és a fennmaradó 3,409. 183 K-ból minden egész részvény után 800 K-t, vagyis 3,200.000 K osztalékot fizessenek. Az ezután rendelkezésre álló 209. 183 K-t, külön tartalék gyarapítására fordítsák. A közgyűlés az igazgatóság összes előterjesztéseit elfogadta, a felmentéseket megadta, amire a közgyűlés véget is ért.

7250. szám. kig. 1912.

Versenyárgyalási hirdetés.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a városnál alkalmazott rendőrségi és hivatali személyzet 1912, 1913. és 1914. egyenruházatnak biztosítása céljából 1912. évi április hó 4-én délután 3 órakor a városház kis tanácstermében nyilvános írásbeli versenyárgyalást tart.

Csak a hivatalosan megállapított ajánlati minta és ennek mellékletét képező jegyzék kitöltésével szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatok borítéka a következő felirással látandó el: Ujvidék szab. kir. város tanácsának Ujvidék. Ajánlat a 7250 kig. 1912. számú versenyárgyalási hirdetéssel kiírt egyenruházat szállítása ügyében.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy a város házi pénztáránál készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban elő-

zőleg már bánatpénzül letett 300 (háromszáz) koronás nyugtával vagy postai feladó vevényeivel felszerelt zárt ajánlatokat legkésőbb 1912. évi április hó 4. napjának déli 12 órájáig a város alpolgármesterénél nyujtsák be.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők és azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a szállítási feltételek, az ajánlati minta és ennek mellékletét képező jegyzék a hivatalos órák alatt a város gazdasági ügyosztályában megtekinthetők és érdeklődőknek meg is küldetnek.

Azon pályázók, akik a városi hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a városi tanács döntéséig kötelezettségben maradnak.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Az egyenruha szükséglet körülbelül évi 12000—13000 koronát tesz ki és a szállítási feltételekben van részletezve.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1912. évi március hó 21. napján tartott üléséből. Profuma Béla h. polgármester.

Hirdetmény.

Alolított tömeggyógyászok közhírré teszem, hogy vb. Scheer Fülöp csődtömegéhez tartozó s a csődlettár 1-303 és 307-310. tétel-szám alatt foglalt 1046 kor. 85 fill. beszerzési és 7267 kor. 48 fill. beszerzési üzleti árak: ingek, gallérok, kézelők, legyezők, harisnyák, fűzők, nyakkendők, női gallérok, gombok, kesztyűk, kalapok, sapkák stb. egy tömegben és a csődlettár 306. t. a 1000 kor. beszerzési és 800. kor. beszerzési ingóságok ettől elkülönítve, zárt írásbeli ajánlat útján a következő feltételek mellett eladtnak:

1. Ajánlattevőke becsérték 10% kitévő bánatpénzzel ellátva zárt borítékban 1912. évi április hó 4. délután 5 óráig Kubinyi Károly dr. ujvidéki ügyvéd, csődválasztmányi elnök kezéhez beadni.

2. A beadott ajánlatok felett a csődválasztmány 1912. évi április hó 5. d. u. 3. óráig a csődválasztmányi elnök irodájában fog határozni.

3. A választmány fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok felett tetszése szerint határozhasson, az ajánlatok bármelyikét elfogadhassa vagy valamennyit el-

utasíthassa és az árverést esetleg szóbeli úton folytathassa, vagy azonnal, vagy esetleg egy újra kitűzendő határnapon.

4. Csődválasztmány, sem pedig tömeggyógyászok csődtömeg arányosságáért és minőségéért, valamint a lettár helyességéért szavatosságot nem vállal.

5. Ajánlattevőt ajánlata azonnal kötelezi és köteles ajánlatának elfogadása esetén a vételárat és vételári illetéket a csődválasztmányi elnök kezéhez azonnal készpénzben lefizetni, ellenesetben a bánatpénzt elveszíti és az újabb értékesítéssel felmerült költségeket és kárt viselni tartozik. Köteles továbbá az üzleti helyiségeket legkésőbb 1912. évi április hó 12-ig teljesen kiüríteni, ellenesetben tartozik az üzleti bért ezen naptól fogva fizetni.

6. A csődlettár és áruraktár d. e. 8-12 és d. u. 3-5. ig csődtömeggyógyászok utján megtekinthetők.

Ujvidéken 1912. március hó 26.

Dr. Micsatek Lajos

ügyvéd

mint vb. Scheer Fülöp csődtömeggyógyászok.

Kiadó lakás.

Egy szép lakás, mely áll 2 utcai udvari szobából, előszoba, éléskamra és fatészerből, f. május 1-vel bérbé adó.

Bővebbet: Lovász utca 6/a.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-KRÉME

legjobb arckenőcs mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot

Margit-Créme egyedüli szer széplő, májfoltok, pattanások, bőrtarka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmelik, ure- és közhőrsődés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos halása abban rejlik, hogy bőrrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon esodás átalakulást, hogy egy kesztyűvel, vagy májfolttal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit Crème

ára: nagy tégely 2 k. kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsaszínű vagy erème színben 1 korona 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csak akkor valódi, ha minden doboz

gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

1-8

Menyasszonyok

és butorvásárlók figyelmébe.

Aki szolid és jó butort óhajt készíttetni, az bizalommal forduljon a régi és jó hírnevű

LENKEY IMRE céghez Ujvidék, Uszpenszka utca 8 szám.

Költségvetések és rajzok díjtalanok.

Telefon sz. 186.

Telefon sz. 186.

Teljesen megbízható előnyösen ismert cég.

Elvállal konyhaberendezést, üzleti berendezést, épületmunkát és portál és minden e szakmába vágó cikkek készítését is.

Minden anya

szíveleje meg, hogy a tésztaneműek, mint rétes gombóc, torta, felfújt, pudding, fánk, kalács, buktta, metelit, omelette, palaesintá, kifli, galuska, stb. sok esetben, főleg gyermekeknek, a hús-félék és összetett ételek fölé kelyezendők, ha

Dr. Oetker sütőporával a 12 f. készülnek, mert csak akkor nemesak táplálók, hanem könnyen emészthetők is, amit kiváltképp a gyermeknél nem lehet eléggé nagyra-beesülni. Gyermekei számára tehát készítsen sok ilyen tésztát Dr. Oetker sütőporával vegyítve, melyet az ezerszeresen bevált használati utasítással együtt mindenütt kaphatni.

Egészséges, tápláló, olcsó

A legkiválóbb faju, nemesített

Gyümölcsfák

kaphatók

Hoffmann Ignác Szeged újszegedi faiskolájában.

Telefon szám 175

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

6-8

Polo
a legjobb folyékony fémtisztító.

Hirdetmény.

A róm. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30. szám alatt épülő bérpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolthelyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobás urilakás kiadók.

A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád
I-ső syndikus.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖR kevesebb a gond,
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártóknak az eddig dr. Asohenbraudt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN gyártól, Budapest, Képvisező: Kántor Izidor. Ujvidék.

BRÜNNI kelmék

férfi ruhának a legolcsóbb árákon legjobban kaphatók **ETZLER & ODBAL** a tanító-szövetség és áll. tisztviselőgyűjtet szállítójánál

BRÜNN, 87.

A gyári piacról való közvetlen kelmevásárlásnál sok pénzt takarít meg a magánember. Csak új modern árú mindenféle árban. A legkisebb mérték is levágatik.

Dus mintagyűjtemény bérmentve megtekintésre.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény-nél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmentetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török lézszei gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

A mesterdalnok...

Cipőm szép és tökéletes, Benne jární élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

kaucsuk sarok.

ALAPÍTOTT 1894

A PARLAGI SASHOZ

LUDWIG JÓZSEF

FÜSTER- KÉREKMEGELÉSÉRE UJVIDÉK.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál“ nevű szőlőfűtőgumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia“ rézgálicot, mely 960/0-os, raffiát stb.

Dus választéka van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

920/0-os denaturált szesz.

M. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg druda.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketőlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb jelvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

